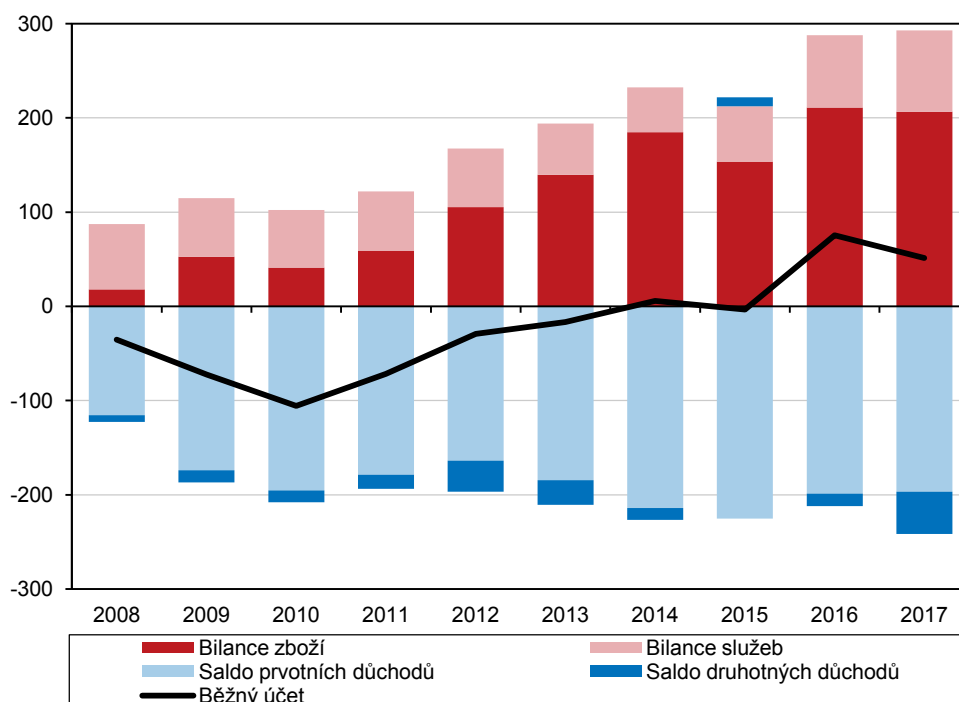

4. Vnější ekonomické vztahy

Přebytek běžného účtu platební bilance se díky obchodu se zbožím a službami udržel.

Kladné saldo běžného účtu platební bilance v 1. až 3. čtvrtletí roku díky výraznému přebytku obchodu se zbožím a službami dosáhlo 51,2 mld. korun a meziročně se snížilo o 24,2 mld. Ve směru deficitu působilo saldo prvotních (196,8 mld. korun) a druhotných důchodů (44,8 mld.). Čistý odliv prvotních důchodů byl soustředěn do položky důchodů z investic, jejichž odliv v 1. až 3. čtvrtletí roku dosáhl 248,9 mld. korun. Meziroční prohloubení deficitu druhotných důchodů, které je patrné na grafu č. 9, je především důsledkem nižšího objemu prostředků na straně aktiv. Finanční účet platební bilance v 1. až 3. čtvrtletí roku skončil v přebytku 125,0 mld. korun. Toho bylo dosaženo nárůstem objemu rezervních aktiv v první polovině roku. Ve 3. čtvrtletí byly změny rezervních aktiv jen zlomkem předchozí aktivity. Do jisté míry nestandardní pohyby probíhaly jen u portfoliových investic, konkrétně u dluhových cenných papírů. Na straně pasiv u nich ve 3. čtvrtletí došlo k propadu ve výši 136,7 mld. korun.

Graf č. 9 **Běžný účet platební bilance** (kumulace 1. až 3. čtvrtletí v mld. korun)

Zdroj: ČNB

Hodnota exportu ve 3. čtvrtletí rostla.

V průběhu prvních tří čtvrtletí roku 2017 bylo z Česka vyvezeno zboží v hodnotě 2 610,8 mld. korun¹. To je o 6,0 % (146,7 mld.) více než ve stejném období minulého roku. Vývoz v jednotlivých čtvrtletích pokaždé překonal stejné období předchozího roku. V samotném 3. čtvrtletí dosáhla hodnota vývozu 808,0 mld. korun a meziročně byla vyšší o 3,8 % (29,9 mld.).

Opět se zvýšila hodnota vývozu do zemí EU.

Struktura českého vývozu podle teritoriálního členění se prakticky nezměnila. Vývoz do většiny hlavních exportních destinací za 1. až 3. čtvrtletí rostl. Export do zemí EU se za dané období zvýšil o 5,7 % (118,3 mld. korun), a to i díky silnému nárůstu vývozu do Německa (6,9 %, 54,8 mld.), Polska (7,2 %, 10,9 mld.) nebo Francie (8,4 %, 10,3 mld.). Jediným významným obchodním partnerem, kam se vývoz meziročně snížil, bylo Slovensko (-3,5 %). Export do zemí mimo EU v prvních třech čtvrtletích vzrostl o 7,2 %. Samotné 3. čtvrtletí se od kumulace tří uplynulých kvartálů roku 2017 lišilo mírným meziročním poklesem exportu do zemí mimo EU (-0,2 %). Projevil se zde totiž pokles hodnoty zboží vyvezeného do Ruska o 0,5 % a do Spojených států o 2,6 %.

¹ Údaje statistiky zahraničního obchodu v národním pojetí v nominálním vyjádření zahrnující pouze obchod se zbožím. Hodnota vývozu je zachycena v cenách FOB, tj. včetně nákladů souvisejících s dopravou na hranice ČR. Dovoz uvedený níže v této kapitole je v cenách CIF, tj. včetně nákladů souvisejících s dopravou v zahraničí na hranice ČR. Data jsou platná k 7. 12. 2017.

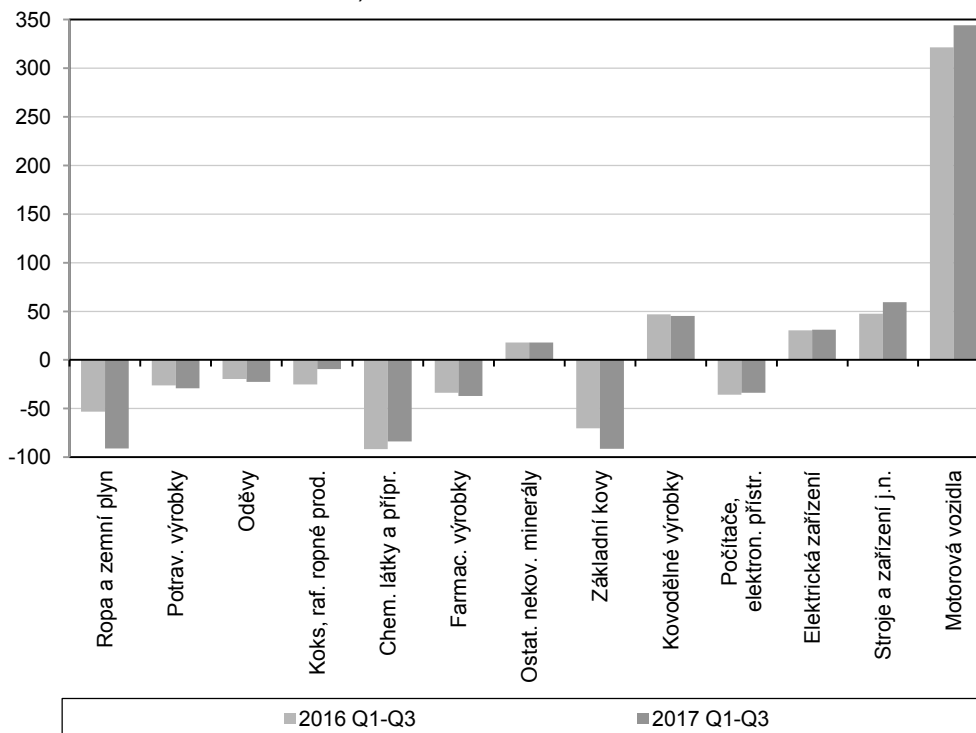

Během prvních tří čtvrtletí roku výrazně rostl vývoz tří váhově nejvýznamnějších oddílů klasifikace produkce. Vývoz motorových vozidel v uvedeném období meziročně vzrostl o 8,4 %. Opět se mírně zvýšil jejich podíl na celkovém exportu (na 28,9 %). Nárůstu ve výši 8 % dosáhly stroje a zařízení i elektrická zařízení. Naopak během 1. až 3. čtvrtletí poklesl vývoz kovodělných výrobků o 3,5 % (tento pokles byl způsoben 13,1% meziročním propadem v 1. kvartálu, po zbytek roku vývoz mírně rostl) a potravinářských výrobků o 4,1 % (zde trvá pokles již od 3. čtvrtletí roku 2016).

Dovoz tentokrát meziročně rostl rychleji než vývoz. Stále se projevuje rozdíl v cenách ropy a zemního plynu, zvýšila se i hodnota importu základních kovů.

Hodnota zboží dovezeného do Česka v 1. až 3. čtvrtletí roku dosáhla 2 475,8 mld. korun. Ve 2. i 3. čtvrtletí roku 2017 rostl dovoz rychleji než vývoz a celkový meziroční přírůstek v uplynulých kvartálech dosáhl 6,9 %, v samotném 3. čtvrtletí pak 5,1 %. Od začátku roku posílil především dovoz ze zemí mimo EU (o 12,9 %). Podíl na tom má hlavně import z Ruska, který meziročně vzrostl o 53,0 %. Stále se tak projevuje meziroční nárůst cen ropy a zemního plynu i zvýšený dovoz této komodity související se zotavením chemického průmyslu (nárůst hodnoty importu ropy a zemního plynu činil 51,9 %). Kromě toho výrazně rostla hodnota dovozu základních kovů o 21,3 %. Výrazněji nepolevoval meziroční růst dovozu motorových vozidel (11,8 % od začátku roku, 13,0 % ve 3. čtvrtletí). Hodnota importu strojů a zařízení se ve 3. čtvrtletí meziročně zvýšila o 15,9 % (nejvíce od začátku roku 2015). Výrazný pokles hodnoty importu v průběhu roku nastal u koksů a rafinovaných ropných výrobků (-21,0 %).

Graf č. 10 **Bilance zahraničního obchodu* ve statistice zahraničního obchodu** (kumulace 1. až 3. čtvrtletí, v mld. korun, vybrané oddíly klasifikace CPA)

* V národním pojetí

Zdroj: ČSÚ

Bilance zahraničního obchodu se meziročně snížila o 14,0 mld. korun.

Zahraněční obchod se zbožím v průběhu 1. až 3. čtvrtletí roku dosáhl přebytku bilance ve výši 135,0 mld. korun. V porovnání se stejným obdobím předchozího roku se přebytek snížil o 14,0 mld. korun. Přitom ve 3. čtvrtletí činil přebytek zahraničního obchodu 18,3 mld. korun a meziročně se snížil o 8,1 mld. Pokračoval trend zvyšování přebytku se zeměmi EU (o 44,5 mld. za 1. až 3. čtvrtletí). Naopak se prohlubovalo záporné saldo obchodu se zeměmi mimo EU (o 60,2 mld., nejvýraznější je propad u Ruska o 25,4 mld. korun). To koresponduje i s pohledem na bilanci u jednotlivých zbožových oddílů. Výrazné prohloubení deficitu bilance nastalo u ropy a zemního plynu a základních kovů. Naopak přebytek obchodu s motorovými vozidly nebo stroji a zařízeními se opět navýšil.